

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sk/14/2018
Identifikačné číslo spisu: 5017200257
Dátum vydania rozhodnutia: 27.11.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5017200257.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD. v právnej veci žalobcu: L. V., B., bytom R., proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 - 10, Bratislava, v konaní o preskúmanie rozhodnutia generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 11. mája 2017, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 20. februára 2018 č. k. 28Sa/6/2017-45, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 20. februára 2018 č. k. 28Sa/6/2017-45 z a m i e t a.

Žalobcovi nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

. Krajský súd v Žiline (ďalej v texte rozhodnutia len „krajský súd“ alebo „správny súd“) právoplatným rozsudkom č. k. 28Sa/6/2017-45 zo dňa 20. februára 2018 postupom podľa ustanovenia § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 11. mája 2017 (ďalej len „rozhodnutie žalovanej“), ktorým bolo zamietnuté jeho odvolanie a potvrdené rozhodnutie žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 16. januára 2017 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“), a ktorým bol žalobcovi priznaný starobný dôchodok od 08. septembra 2011 v sume 95,40 € mesačne, od 01. januára 2012 v sume 98,60 € mesačne, od 01. januára 2013 v sume 109,80 € mesačne, od 01. januára 2014 v sume 118,60 € mesačne, od 01. januára 2015 v sume 123,80 € mesačne, od 01. januára 2016 v sume 125,70 € mesačne a od 01. januára 2017 v sume 133,90 € mesačne.

2. V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že zo spisu žalovanej vyplýva, že žalobca požiadal Sociálnu poisťovňu, pobočku Martin o priznanie starobného dôchodku s dátumom uplatnenia nároku od 08. septembra 2014. Rozhodnutím žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 24. októbra 2014 bola táto

žiadosť zamietnutá z dôvodu nesplnenia podmienok uvedených v § 65, § 274 ods. 1 zákona číslo 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 461/2003 Z. z.“) a § 21 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 100/1988 Zb.“), pričom toto rozhodnutie bolo zrušené rozsudkom krajského súdu č. k. 24Sd/311/2014-26 zo dňa 27. januára 2015, ktorý bol potvrdený rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9So/121/2015 zo dňa 14. decembra 2015, ktorý v odôvodnení uviedol, že je potrebné, aby v novom posúdení nároku žalobcu bola zhodnotená celá preukázaná doba, teda aj doba ďalšieho štúdia a doba zamestnania v tzv. civilnom sektore, pretože tieto doby neboli žalobcovi zhodnotené pre nárok na výsluhový dôchodok. Žalobca dôchodkový vek dovŕšil až dňa 24. januára 2007, teda za účinnosti zák. č. 461/2003 Z. z., podľa ktorého treba vypočítať výšku starobného dôchodku. Následne bolo vydané napadnuté prvostupňové rozhodnutie, ktoré bolo potvrdené druhostupňovým rozhodnutím žalovanej.

3. Generálny riaditeľ žalovanej v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobcovi bol priznaný výsluhový dôchodok od 1. februára 2007 podľa zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov (ďalej len „zák. č. 328/2002 Z. z.“) v sume starobného dôchodku s prídavkom vo výške 594,97 eur (17.924,- Sk) mesačne. K dovŕšeniu dôchodkového veku získal žalobca 39 rokov a 154 dní obdobia dôchodkového poistenia, čím k 24. januáru 2007 splnil podmienky nároku na starobný dôchodok. Teoretická suma starobného dôchodku je určená ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia vrátane doby služby a aktuálnej dôchodkovej hodnoty. Táto suma s prihliadnutím na dobu výkonu služby je 572,70 € mesačne. Z dôvodu, že žalobca získal po vzniku nároku na starobný dôchodok do 31. januára 2007 obdobie dôchodkového poistenia a nepoberal starobný dôchodok, suma starobného dôchodku sa mu zvýšila na 573,06004 eur mesačne. V danom prípade bolo potrebné takto určený dôchodok krátiť v zmysle § 33 ods. 2 Dohovoru č. 128, pretože žalobca je poberateľom dávky z osobitného systému sociálneho zabezpečenia a na účely sumy starobného dôchodku mu už bola započítaná doba služby, ktorá mu bola zhodnotená na účely výsluhového dôchodku. V tomto prípade sa suma starobného dôchodku zníži o sumu starobného dôchodku, ktorá zodpovedá obdobiu dôchodkového poistenia, ktorým je doba služby zhodnotená na určenie sumy výsluhového dôchodku. Týmto krátením bola určená suma starobného dôchodku vo výške 93,70 eur mesačne ako rozdiel teoretickej sumy starobného dôchodku 573,06004 eur a sumy starobného dôchodku, ktorá zodpovedá dobe služby zhodnenej na nárok na výsluhový dôchodok 479,43994332 eur. Hoci žalobcovi v súlade s § 274 zák. č. 461/2003 Z. z. vznikol aj nárok na vykonanie porovnávacieho výpočtu starobného dôchodku podľa zák. č. 100/1988 Zb., táto teoretická suma starobného dôchodku je nižšia ako suma vypočítaná podľa zák. č. 461/2003 Z. z., a preto mu patrí vyššia suma. Keďže účastník splnil podmienky nároku na starobný dôchodok a tiež na výsluhový dôchodok, ktoré patria za tú istú udalosť, ktorou je staroba, sú splnené podmienky na krátenie sumy starobného dôchodku podľa článku 33 Dohovoru č. 128. Žalovaný poukázal tiež na stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené pod č. 83/2013 a zároveň na to, že výsluhový dôchodok od dovŕšenia dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení plní funkciu starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho zabezpečenia v sume zodpovedajúcej dobe trvania služobného pomeru, či už samostatne alebo popri starobnom dôchodku, na ktorý vznikne nárok dovŕšením dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení (poistení). Ak by Sociálna poisťovňa pri výpočte starobného dôchodku postupovala akýmkoľvek iným spôsobom, spôsobila by tak neprímerané zvýhodnenie žalobcu voči ostatným poistencom.

4. Krajský súd uviedol, že v predmetnej veci došlo k súbehu nároku na výsluhový dôchodok, ktorý bol priznaný žalobcovi rozhodnutím Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže dňa 12. februára 2007 od 1. februára 2007 a nároku na starobný dôchodok v zmysle zák. č. 461/2003 Z. z.

5. Zo správneho spisu žalovanej vyplýva, že žalobcovi vznikol nárok na starobný dôchodok dovŕšením veku 55 rokov podľa § 65 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z., t.j. dňom 24. januára 2007. Keďže dôchodkový vek dovŕšil za účinnosti zák. č. 461/2003 Z. z., starobný dôchodok je potrebné vypočítať v zmysle tohto zákona. Je pritom však potrebné prihliadnuť na to, že mu bol priznaný výsluhový dôchodok.

6. Krajský súd rovnako ako žalovaná poukázal na stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov SR pod č. 83/2013, publikované vo zväzku 6, ročník 2013, na strane 45 (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 7So/138/2011 zo dňa 15. augusta 2011).

7. Krajský súd konštatoval, že napadnuté rozhodnutie a prvostupňové rozhodnutie boli vydané v súlade s právnymi názormi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Najskôr bol určený teoretický dôchodok, ktorý by žalobcovi patril vtedy, ak by všetky doby poistenia boli získané len vo všeobecnom systéme, následne bola vypočítaná teoretická výška dôchodku, ktorá by mu patrila po zhodnotení doby poistenia v osobitnom systéme a táto bola odpočítaná od teoretickej výšky dôchodku vypočítanej po zohľadnení celej doby poistenia (teda aj doby, ktorá nebola zohľadnená v pôvodnom rozhodnutí zo dňa 24. októbra 2014, teda doby štúdia a doba zamestnania v civilnom sektore). Toto krátenie je pre žalobcu výhodnejšie, ako úplné nepriznanie starobného dôchodku pre priznanie iného druhu dôchodku, a to výsluhového dôchodku. Takýmto spôsobom sa zohľadní celá doba poistenia, či už v osobitnom systéme alebo vo všeobecnom systéme poistenia. Pri krátení sa uplatňuje článok 33 ods. 2 Dohovoru č. 128, ktorým je Slovenská republika viazaná. Samotné krátenie je potrebné preto, že v prípade, ak by k nemu nedošlo, bola by účastníkovi vyplácaná suma starobného dôchodku priznaná vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia aj za doby, ktoré mal v osobitnom systéme hodnotené pre nárok a výšku výsluhového dôchodku, ktorý má od dovŕšenia dôchodkového veku charakter starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho zabezpečenia, a to bez ohľadu na to, že osobitný systém pojem starobný dôchodok neobsahuje (rovnako rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 7So/1/2017 zo dňa 4. júla 2017). Správne orgány teda zákonne aplikovali toto ustanovenie Dohovoru č. 128 a krátili výšku starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho zabezpečenia, keďže pre výšku starobného dôchodku zo všeobecného systému by inak boli žalobcovi hodnotené aj doby zamestnania, ktoré boli súčasne hodnotené pre nárok a výšku výsluhového dôchodku v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia.

8. Krajský súd ďalej poukázal na to, že z odôvodnenia rozhodnutia žalovanej jasne vyplýva, že priznaná výška starobného dôchodku je výsledkom krátenia práve z celkovej sumy starobného dôchodku, tiež z neho vyplýva, o akú sumu bola krátená a aká je výsledná suma starobného dôchodku.

9. K námietke žalobcu, že krátenie je v rozpore s článkom 33 ods. 2 Dohovoru, takže pokiaľ má žalobca na mysli, že žalovaná môže krátiť, ale nemusí, krajský súd poukázal na slovo môže, keď takáto konštrukcia právnej normy umožňuje žalovanej vykonať krátenie starobného dôchodku za podmienok stanovených Dohovorom, pričom k jeho aplikácii nie je potrebné prijať ďalší zákon, pretože Dohovor týkajúci sa základných ľudských práv a slobôd ratifikovaný Slovenskou republikou, je priamo vykonateľný a aplikovateľný.

10. K žalobcom uvádzanej judikatúre Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to sp. zn. 1Sdo/10/25 zo dňa 30. mája 2006 krajský súd uviedol, že spisová značka je uvedená mylne a ak mal žalobca na mysli sp. zn. 1Sdo/10/2005, tak z tohto rozhodnutia nevyplývajú názory, aké uvádza žalobca v žalobe, keď Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že dôchodok za výsluhu rokov má charakter starobného dôchodku (prípadne invalidného) a ďalej konštatoval, že tieto dôchodky, t.j. starobný a výsluhový nie sú dôchodky toho istého druhu a nemôžu sa zamieňať podmienky pre vznik alebo trvanie nároku tejto dávky. Žalobca poukazoval aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sdo/20/2005, pričom krajský súd konštatoval, že tu boli posudzované vekové podmienky nároku na starobný dôchodok podľa zák. č. 100/1988 Zb. a nebola posudzovaná právna otázka, ktorá je žalobcom namietaná v tejto právnej veci. Vo vzťahu k žalobcom uvádzaného rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sdo/15/2005 krajský súd poukázal na to, že tento sa zaoberal podmienkami vzniku nároku na výsluhový dôchodok, a to dovŕšením veku potrebného pre vznik nároku na tento dôchodok trvaním služobného pomeru počas určeného počtu rokov, keď krajský súd ani pri tomto rozsudku nenašiel spojitosť s právnou otázkou posúdenia charakteru výsluhového dôchodku po dosiahnutí dôchodkového veku ako starobného dôchodku.

11. K tvrdeniam žalobcu, že výsluhový dôchodok sa nedá považovať za inú dávku, lebo výsluhový

dôchodok nedostáva za tú istú udalosť, teda až dovŕšením dôchodkového veku, keďže mu nárok naň vznikol ešte v roku 1989, kedy mu nevznikol nárok na starobný dôchodok krajský súd uviedol, že tento názor nie je v súlade so zákonnou úpravou zák. č. 328/2002 Z. z., ako aj s konštantnou judikatúrou súdov Slovenskej republiky v tejto oblasti. Zdôraznil, že po dovŕšení dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení má výsluhový dôchodok charakter „starobného dôchodku“.

12. Krajský súd záverom uviedol, že ďalšie námietky žalobcu boli námietky invektívneho charakteru, nesúvisiace s danou vecou (že Sociálna poisťovňa, rovnako ako súdy, sa neriadia zákonmi ani medzinárodnými dohovormi, že plnia stranícke pokyny, spoliehajú sa na klientelizmus, atď.), a teda takéto námietky sú právne irelevantné a krajský súd ich vyhodnotil ako nedôvodné.

13. O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 167 ods. 1 a § 168 SSP tak, že účastníkom konania náhradu trov nepriznal.

II.

Kasačná sťažnosť

14. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote s poukazom na § 440 ods. 1 písm. g) a h) SSP a porušenie všeobecného zákazu diskriminácie kasačnú sťažnosť, v ktorej poprel tvrdenia, že došlo k súbehu nároku na výsluhový dôchodok a starobný dôchodok, nakoľko k súbehu dochádza okamihom, keď súbežne vznikne nárok na obidve dávky, pričom žalobcovi vznikol nárok na výsluhový dôchodok ešte v roku 1989 a nárok na starobný dôchodok dňa 24. januára 2007, t.j. dovŕšením veku 55 rokov.

15. Podľa názoru žalobcu za nepresné treba považovať tvrdenie krajského súdu, že mu vznikol nárok na starobný dôchodok dovŕšením veku 55 rokov podľa zák. č. 461/2003 Z. z., pričom v tomto zákone nie je uvedený dôchodkový vek 55 rokov, a teda správne malo byť uvedené, že mu vznikol nárok na starobný dôchodok dovŕšením dôchodkového veku 55 rokov podľa zák. č. 100/1988 Zb.

16. Žalobca uviedol, že za nezákonné a nepreskúmateľné treba považovať aj tvrdenie krajského súdu, že žalovaná pri rozhodovaní o nárokoch poistenca, ktorým bola priznaná niektorá z dávok výsluhového zabezpečenia poistencov z osobitného systému najprv vypočítať teoretickú výšku dôchodku, keď také niečo neobsahuje zák. č. 461/2003 Z. z. ani zák. č. 100/1988 Zb.

17. Žalobca za nezákonné považoval tiež tvrdenie krajského súdu, že vyplácaný výsluhový dôchodok po dovŕšení dôchodkového veku pre vznik nároku na starobný dôchodok má charakter dávky v starobe, ako aj tvrdenie, že starobný dôchodok žalobcu sa môže krátiť primerane k počtu skončených rokov doby trvania služby, rozhodujúcich pre výšku výsluhového dôchodku podľa § 39 zák. č. 328/2002 Z. z.

18. Krajský súd sa nevysporiadal s námietkou žalobcu, či konanie a napadnuté rozhodnutie žalovanej je v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to s rozsudkami sp. zn. 1Sdo/10/2005, sp. zn. 1Sdo/20/2005, oba zo dňa 30. mája 2006 a sp. zn. 1Sdo/15/2005 z 23. marca 2006.

19. Z dovolacej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že výsluhový dôchodok nemožno považovať za starobný dôchodok v zmysle Dohovoru č. 128, tento sa nezmenil na starobný dôchodok alebo obdobný dôchodok v zmysle Dohovoru č. 128, a zo zák. č. 328/2002 Z. z. priamo nevyplýva, že výsluhový dôchodok je dávkou poskytovanou za prežitie určitého veku, t.j. za tú istú sociálnu udalosť (čl. 19 Dohovoru č. 128), za ktorý je poskytovaný starobný dôchodok zo všeobecného systému sociálneho zabezpečenia.

20. Žalobca ďalej poukázal na to, že je odrazom arogancie súdnej moci tvrdenie, že ak by žalovaná v zmysle čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 nekrátila výšku starobného dôchodku, na ktorý vznikne zákonný nárok, tak by iným postupom bola určitá kategória poistencov v systéme vnútroštátnych a zabezpečovacích systémov znevýhodnená v porovnaní s poistencami vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia na Slovensku.

21. Žalobca zdôraznil, že nevyplácaním starobného dôchodku v takej výške na aký vznikol zákonný nárok, dochádza k zámernej a vedomej diskriminácii.

22. Žalobca navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 20. februára 2018 č. k. 28Sa/6/2017-45 tak, že napadnuté rozhodnutie žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 11. mája 2017 zruší a vec jej vráti na ďalšie konanie.

III.

Vyjadrenie žalovanej ku kasačnej sťažnosti

23. Žalovaná vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti považovala uvedené dôvody za neopodstatnené, a preto navrhla kasačnému súdu jej zamietnutie.

IV.

Posúdenie veci kasačným súdom

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) postupom podľa § 452 ods. 1 SSP v spojení s § 439 SSP preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ včas (§ 443 ods. 2 písm. a/ SSP), preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednohlasne (§ 464 v spojení s § 139 ods. 4 SSP) dospel k záveru, že kasačnej sťažnosti nemožno priznať úspech.

25. Kasačný súd rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR. Rozsudok bol verejne vyhlásený 27. novembra 2019 (§ 137 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

26. Podľa § 440 ods. 1 písm. g) a h) SSP kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci alebo sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu.

27. Podľa § 454 SSP na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

28. Podľa § 461 SSP kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

29. Podľa § 65 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

30. Podľa § 65 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, ak tento zákon v odsekoch 4 až 8, § 65a a 274 neustanovuje inak.

31. Podľa § 66 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. suma starobného dôchodku sa určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

32. Podľa § 114 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. nárok na výplatu dávky alebo jej časti sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, za ktorý dávka alebo jej časť patrili.

33. Podľa § 274 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa zachovávajú.

34. Podľa § 38 ods. 1 zák. č. 328/2002 Z. z. v znení účinnom ku dňu vydania rozhodnutia č. GR ZVJS

- 13888/33-07 zo dňa 12. februára 2007, policajta a profesionálny vojak, ktorému sa skončil služobný pomer, má nárok na výsluhový dôchodok, ak služobný pomer trval najmenej 15 rokov.

35. Podľa § 128 zák. č. 328/2002 Z. z. v znení účinnom ku dňu vydania rozhodnutia č. GR ZVJS - 13888/33-07 zo dňa 12. februára 2007, suma výsluhového dôchodku alebo invalidného výsluhového dôchodku policajta alebo suma výsluhového dôchodku alebo invalidného výsluhového dôchodku profesionálneho vojaka, na ktorý vznikne nárok v období po účinnosti tohto zákona do 31. decembra 2010, nesmie byť nižšia ako suma starobného dôchodku, invalidného dôchodku s prídavkom k tomuto dôchodku, prípadne bez neho, výsluhového dôchodku alebo invalidného výsluhového dôchodku, na ktorý by vznikol nárok v tomto období podľa predpisov pred účinnosťou tohto zákona v sume určenej podľa predpisov pred účinnosťou tohto zákona. To platí aj vtedy, ak je suma výsluhového dôchodku a invalidného výsluhového dôchodku určená na účely priznania vdovského výsluhového dôchodku, vdoveckého výsluhového dôchodku alebo sirotského výsluhového dôchodku.

36. Podľa článku 33 ods. 2 Dohovoru, ak má alebo ak by mala inak chránená osoba nárok na dávku ustanovenú v tomto Dohovore a ak dostáva inú peňažnú dávku sociálneho zabezpečenia za tú istú sociálnu udalosť, s výnimkou rodinných prídavkov, môžu sa dávky podľa tohto Dohovoru krátiť alebo zastaviť za určených podmienok a v určenom rozsahu za podmienky, že časť dávok, ktorá sa kráti alebo je zastavená, nepresahuje druhú dávku.

37. Najvyšší súd Slovenskej republiky už prostredníctvom svojej rozhodovacej činnosti (napríklad rozsudok sp. zn. 9So/214/2008 zo dňa 28. októbra 2009) zdôraznil, že nielen správny orgán v ďalšej svojej rozhodovacej činnosti, ale aj prvostupňový správny súd pri súdnom prieskume napadnutých rozhodnutí správnych orgánov je zaťažený povinnosťou zohľadniť právne názory vyslovené najvyšším súdom v jeho predchádzajúcej rozhodovacej činnosti a ktoré sú mu nepochybne známe, či už z iniciatívy účastníkov alebo ako oficiality jeho činnosti (§ 121 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.), nakoľko tieto sú v zmysle čl. 1 ods. 1 Ústavy, analogicky § 250j ods. 7 O.s.p. záväzné nielen pre jeho adresáta, t.j. pre správny orgán, ale aj pre konajúci krajský súd.

38. Kasačný súd dáva do pozornosti, že žalovaná je pri výpočte výšky dôchodku viazaná platnými právnymi predpismi a ustálenou súdnou judikatúrou, pričom kasačný súd má za preukázané, že pri výpočte výšky starobného dôchodku žalobcu takto postupovala. Pochybnosti žalobcu o správnosti výpočtu sumy jeho starobného dôchodku vo vzťahu k uplatniteľnosti čl. 33 ods. 2 Dohovoru vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením a pocitmi nezakladajú dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Námietky žalobcu preto kasačný súd nepovažoval za dôvodné.

39. Z obsahu dávkového spisu žalovanej kasačný súd zistil, že žalobcovi bol na základe jeho žiadosti o priznanie starobného dôchodku rozhodnutím žalovanej č. 520 124 2260 0 zo dňa 16. januára 2017 priznaný starobný dôchodok od 08. septembra 2011, t.j. tri roky spätne od uplatnenia nároku v sume 95,40 € mesačne, od 01. januára 2012 v sume 98,60 € mesačne, od 01. januára 2013 v sume 109,80 € mesačne, od 01. januára 2014 v sume 118,60 € mesačne, od 01. januára 2015 v sume 123,80 € mesačne, od 01. januára 2016 v sume 125,70 € mesačne a od 01. januára 2017 v sume 133,90 € mesačne. Žalobca následne podal voči predmetnému rozhodnutiu z dôvodu nesúhlasu s krátením sumy starobného dôchodku odvolanie, ktoré žalovaná zamietla.

40. V zmysle rozhodnutia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže zo dňa 12. februára 2007 č. GR ZVJS-13888/33-07, podľa § 38 a § 128 zák. č. 328/2002 Z. z. bol žalobcovi od 1. februára 2007 priznaný výsluhový dôchodok v sume starobného dôchodku s prídavkom určenej podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. vo výške 594,97 eur (17.924,- Sk).

41. Z čl. 33 ods. 2 Dohovoru vyplýva, že v prípade súbehu nárokov na dávky v starobe tak zo všeobecného, ako aj osobitného systému sociálneho zabezpečenia je v zmysle Dohovoru možné starobný dôchodok zo všeobecného systému krátiť a nemožno ho odňať, pokiaľ starobný dôchodok z

osobitného systému svojou výškou neprevyšuje výšku starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho zabezpečenia. U žalobcu došlo k poisteniu v dvoch samostatných systémoch dôchodkového poistenia. Pre výšku starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho zabezpečenia mu boli hodnotené aj doby zamestnania, ktoré boli súčasne hodnotené pre nárok a výšku výsluhového príspevku v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia.

42. K námietke žalobcu, že za nezákonné treba považovať tvrdenie krajského súdu, že žalovaná pri rozhodovaní o nárokoch poistenca, ktorým bola priznaná niektorá z dávok výsluhového zabezpečenia poistencov z osobitného systému má najprv vypočítať teoretickú výšku dôchodku - kasačný súd poukazuje na to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky sa problematikou aplikovateľnosti Dohovoru č. 128 zaoberal opakovane, keď napr. v rozsudku sp. zn. 9So/108/2015 zo dňa 28. februára 2017 uviedol: „Z dôvodovej správy k zák. č. 222/2003 Z. z. vyplýva záver, že zámerom zákonodarcu bolo dosiahnuť, aby od dovŕšenia dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení (poistení) výsluhový dôchodok i dávky výsluhového zabezpečenia považované za výsluhový dôchodok podľa § 124 zák. č. 328/2002 Z. z. plnili funkciu starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho poistenia (zabezpečenia) vo výške primeranej dobe trvania služobného pomeru ako dávka sociálneho zabezpečenia existujúca či už samostatne alebo popri starobnom dôchodku, na ktorý vznikne nárok dovŕšením dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení (poistení). Súčasne zámerom zákonodarcu bolo zákonom č. 328/2002 Z. z. zabezpečiť, aby pomerná výška výsluhového dôchodku bola vyššia ako keby policajtom bola doba profesionálnej služby hodnotená len vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia. Z toho teda vyplýva záver, že úmyslom zákonodarcu bolo, aby súčet výsluhového dôchodku a starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho poistenia bol vyšší, resp. aspoň rovnaký ako suma starobného dôchodku poistenca, ktorý by mal všetky doby poistenia (zamestnania) hodnotené len vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia (zabezpečenia). Podľa čl. 39 Ústavy Slovenskej republiky, občania majú právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe. Primeraným je také hmotné zabezpečenie, ktoré zodpovedá celej dĺžke poistenia bez ohľadu na to, či poistenie bolo získané v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia (ktorý sa vyčlenil zo všeobecného systému dôchodkového poistenia) alebo iba vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia. Najvyšší súd judikoval, že aj vtedy, ak by poistenc neSplnil podmienku získania viac ako 15 rokov poistenia vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia, ale získal by túto potrebnú dobu po zhodnotení obdobia poistenia v osobitnom systéme, má odporkyňa povinnosť vykonať výpočet dôchodku s prihliadnutím na dobu poistenia v osobitnom poistnom systéme a dôchodok priznať navrhovateľovi vo výške, zodpovedajúcej rozsahu poistenia vo všeobecnom systéme. Správne by preto odporkyňa mala pri rozhodovaní o nárokoch poistencov, ktorým bola priznaná niektorá z dávok výsluhového zabezpečenia poistencov osobitného systému, najprv vypočítať teoretickú výšku dôchodku, ktorá by im patrila vtedy, ak by všetky doby poistenia získali vo všeobecnom systéme. Keďže výsluhový dôchodok má po dovŕšení dôchodkového veku pre vznik nároku na starobný dôchodok zo všeobecného systému dôchodkového zabezpečenia (poistenia) charakter dávky v starobe, odporkyňa by mala postupovať v súlade s článkom 33 Dohovoru č. 128 o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach, vyhláseného v Zbierke zákonov pod č. 416/1991 Zb. Starobný dôchodok navrhovateľa môže krátiť, a to primerane k počtu skončených rokov doby trvania služby policajta rozhodujúcich pre výšku výsluhového dôchodku podľa § 39 zákona č. 328/2002 Z. z.“

43. Keďže žalobcovi bol priznaný výsluhový dôchodok, aj podľa názoru kasačného súdu žalovaná správne postupovala pri rozhodovaní o odvolaní žalobcu, nakoľko suma starobného dôchodku, ktorý bol priznaný právoplatným prvostupňovým rozhodnutím bola správne určená, keď najprv vypočítala teoretickú výšku dôchodku, ktorá by mu patrila vtedy, ak by všetky doby poistenia získal vo všeobecnom systéme a následne postupovala v súlade s čl. 33 Dohovoru a sumu starobného dôchodku krátila v pomernej časti, zodpovedajúcej zhodnotenej dobe služby.

44. V tejto súvislosti odvolací súd tiež poukazuje na právny názor vyslovený v rozsudku sp. zn. 9So/176/2015 <. zo dňa 27.09.2017, v ktorom najvyšší súd konštatoval, že: „Pri určení výšky starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho zabezpečenia (poistenia) je potrebné do doby dôchodkového poistenia započítať aj doby, ktoré boli zhodnotené na účely výsluhového dôchodku a v

nich dosiahnuté hrubé zárobky. Až po takomto stanovení výšky starobného dôchodku možno sumu starobného dôchodku krátiť v pomernej časti zodpovedajúcej zhodnotenej dobe služby, najviac však o sumu výsluhového príspevku, považovaného za výsluhový dôchodok“.

45. K námietke žalobcu, že k súbehu dochádza okamihom, keď súbežne vznikne nárok na obidve dávky, pričom jemu vznikol nárok na výsluhový dôchodok ešte v roku 1989 a nárok na starobný dôchodok dňa 24. januára 2007, t.j. dovŕšením veku 55 rokov - kasačný súd uvádza, že v danom prípade nie je podmienkou, aby nárok na dávky vznikol v rovnaký deň, ale skutočnosť že od 24. januára 2007 má žalobca nárok súbežne na obe dávky.

46. K námietke žalobcu, že sa krajský súd nevysporiadal s námietkou, či je napadnuté rozhodnutie žalovanej v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to sp. zn. 1Sdo/10/25, sp. zn. 1Sdo/20/2005, sp. zn. 1Sdo/15/2005 kasačný súd poukazuje na odsek 16 odôvodnenia napadnutého rozsudku, kde sa krajský súd s jednotlivými rozhodnutiami uvádzanými žalobcom vysporiadal.

47. Pokiaľ žalobca uviedol, že je odrazom arogancie súdnej moci tvrdenie, že ak by žalovaná v zmysle Dohovoru nekrátila výšku starobného dôchodku, na ktorý vznikne zákonný nárok, tak by iným postupom bola určitá kategória poistencov v systéme vnútroštátnych a zabezpečovacích systémov znevýhodnená v porovnaní s poistencami vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia na Slovensku, nevypĺcaním starobného dôchodku v takej výške, na aký vznikol zákonný výrok dochádza k zámernej a vedomej diskriminácii, za nezákonné treba považovať tiež, že vyplácaný výsluhový dôchodok po dovŕšení dôchodkového veku pre vznik nároku na starobný dôchodok má charakter dávky v starobe, pričom z dovolacej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že výsluhový dôchodok nemožno považovať za starobný dôchodok v zmysle Dohovoru - kasačný súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9So/171/2014 <. zo dňa 26. februára 2016, v ktorom uviedol: „Navrhovateľ nemôže spravodlivo požadovať, aby mu bola vyplácaná suma starobného dôchodku priznaného vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia aj za doby, ktoré mal v osobitnom systéme hodnotené pre nárok a výšku výsluhového príspevku, ktorý ako je vyššie uvedené má od dovŕšenia dôchodkového veku charakter starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho zabezpečenia, a to bez ohľadu na to, že osobitný systém pojem „starobného dôchodku“ neobsahuje. Postup odporkyne potom nemožno považovať za diskriminujúci a v rozpore s čl. 12 Ústavy SR. Nie je nakoniec ani v rozpore s čl. 39 Ústavy SR, v zmysle ktorého majú občania právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe. Z uvedených dôvodov taký postup považuje odvolací súd za zákonný“.

48. Žalobca tiež namietal tvrdenia krajského súdu, že mu vznikol nárok na starobný dôchodok dovŕšením veku 55 rokov podľa zák. č. 461/2003 Z. z., pričom v tomto zákone nie je uvedený dôchodkový vek 55 rokov, a teda správne malo byť uvedené, že mu vznikol nárok na starobný dôchodok dovŕšením dôchodkového veku 55 rokov podľa zák. č. 100/1988 Zb. Kasačný súd v tejto súvislosti poukazuje na § 274 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z., ktorý zakotvuje zásadu zachovania získaných nárokov, rešpektujúc predchádzajúcu právnu úpravu (zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení), podľa ktorej sa nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie zachovávajú do 31. decembra 2023. Z toho dôvodu pre posúdenie vzniku nároku na starobný dôchodok z titulu výkonu zamestnaní zaradených do zvýhodnenej pracovnej kategórie nie je možné pre žalobcu stanoviť iné (menej výhodné) podmienky, ako boli stanovené predchádzajúcou úpravou. Toto ustanovenie umožňuje vznik nároku na starobný dôchodok pred dovŕšením 62. roku veku. V konaní nebolo sporné, že žalobca odpracoval viac ako 20 rokov v zamestnaní zaradenom do I. pracovnej kategórie, resp. do I. kategórie funkcií. Najneskôr dňom, ktorým dovŕšil 20-ty rok zamestnania v I. pracovnej kategórii (I. kategórii funkcií) splnil preto podmienky pre vznik nároku na starobný dôchodok dovŕšením veku 55 rokov v súlade s § 21 ods. 1 zák. č. 100/1988 Zb. v spojení s § 274 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z.

49. Preto ak krajský súd dospel k právnenému záveru totožnému so záverom žalovanej, že preskúmaným rozhodnutím nedošlo k porušeniu zákona a práv žalobcu, tento jeho názor považoval aj kasačný súd, z dôvodov uvedených vyššie, za správny.

50. Kasačný súd na dodáva, že z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR aj Ústavného súdu SR vyplýva, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného teda tak prvostupňového, ako aj odvolacieho, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces.

51. Vzhľadom na uvedené dôvody považoval kasačný súd rozhodnutie krajského súdu za vecne správne a kasačnú sťažnosť za nedôvodnú a rozhodol podľa § 461 SSP tak, že kasačnú sťažnosť žalobcu zamietol.

52. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1 v spojení s § 467 ods. 1 SSP tak, že nárok na náhradu trov kasačného konania v konaní neúspešnému žalobcovi nepriznal.

53. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodol jednomyselne (§ 139 ods. 4 SSP v spojení s § 463 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.